

Hlavní body z vystoupení řečníků

ÚVODNÍ DISKUZE

Ing. Ivo Bárek

- Zahájil konferenci.
- Popsal spolupráci s NF Využij svůj talent (jednání Chaloupka, Holubář).
- Přijal záštitu nad tímto fondem. Několikrát zasedalo grémium fondu v Senátu. Grémium touto konferencí vstupuje do veřejného života.
- Přivítal hosty: Josef Postráneckého, Karla Havlíčka, Jindřicha Friče, Jiřího Jiráska, Martu Novákovou a Miroslavu Kopicovou (moderátorku).

Ing. Jaroslav Chaloupka

- Poděkoval za možnost pořádat konferenci v senátu.
- NF vznikl před 3 lety (prof. Vavřín, doc. Malach, dr. Holubář).
- Dnešní konference bude přehledem stavu, v jakém v ČR jsme. Na základě přijatých závěrů bude NF pracovat dále.
- Talent je pocta schopnostem a vůle člověka něco udělat pro tuto republiku.
- V závěrech konference budou konkrétní kroky, co lze udělat pro to, aby rok 2020 a další byly krokem pro pozitivní podporu talentů v ČR. Grémium NF není spokojeno se stávající podporou talentů v ČR.

PhDr. Miroslava Kopicová

- Nejsme schopni mít dobrou státní maturitu. Vylidňuje se venkov. Nemáme rychlý internet, budeme vracet 14 mld. Kč. Nedostatečně vyvážíme investiční celky.
- Hledání cesty, jak z toho ven.
- Potřebujeme mít svou elitu, která správně zemi vede. Elity je třeba společensky rozvinout, dát jim pravomoci a nechat je řídit.
- Despekt k opravdové práci musíme nahradit podporou iniciativ ve všech oblastech společnosti.
- Jak umožnit tuto změnu je jedním cílů Nadačního fondu.

RNDr. Josef Postránecký

- Poděkoval za pozvání. Řadu účastníků zná. Zde se sešla významná část intelektuálního potenciálu státu.
- Dlouhodobější výzvy státní správy:
 - racionální a efektivní využívání finančních a personálních zdrojů – doba hojnosti končí. Nastává doba efektivnosti. Bude jiný styl řízení úřadů, který bude více manažerský.
 - aktivnější zapojení státní správy v bezpečnosti a kyber bezpečnosti,
 - strukturální změny v ekonomice (za 10 let bychom byli na okraji civilizovaného světa),
 - demografický vývoj (za 50 let bude mít ČR o 2-3 miliony obyvatel méně, pokud nedojde ke změně). Nehlásí se lidé do státní služby. Využívat seniory do rozvoje státu.
 - rostoucí průřezovost úředníků - systém řízení potřebuje vzdělané úředníky, kteří si budou udržovat svou kvalifikaci v rámci celoživotního vzdělávání. Dobrým příkladem pro správnou vzdělanost je Francie, kde každý vrcholový úředník musí mít vysokou školu specializovanou na veřejnou správu.
 - Systém podpory talentů je základem pro budoucí potřebnou strukturu pracovníků a zaměstnanců.

- Mobilita a flexibilita úředníků je součástí státní politiky v oblasti digitalizace řízení.
- Ve veřejné správě nechci hovořit o talentech ale o vzdělaných lidech jako cílu sociálního a společenského rozvoje.

Talent se nesměl užít v EU materiálech. Nahrazoval se pojmem „individuální vzdělávací potřeby“. Ovšem pod tímto pojmem se dá schovat skoro vše. A nemá věcný obsah.

PhDr. Jindřich Fryč

- Omlouvám pana ministra školství Roberta Plagu, který se dnes věnuje eurokomisaři pro výzkum panu Moldašimu, který je na návštěvě VÚ v Řeži.
- MŠMT má svoji koncepci a snaží se jí naplňovat v oblasti péče o talenty. Je formulována široce. Koncepce je provázána na všechny stupně vzdělávání.
- Snaží se řešit tuto oblast i na krajské úrovni, což se ukázalo jaké významné při řízení krajských úřadů. Vytvořily se neformální sítě na vyhledávání talentů a provazování jich s dalšími aktéry.
- Pokračuje se nadále se soutěžemi a přehlídkami na podporu talentů.
- Každý rok je v okresech zapojeno do soutěží 2 mil. dětí. Díky tomu mohou soutěžit též na mezinárodních soutěžích, kde v 2017 dosáhli přes 60 medailí.
- Od roku 2015 je zřízen program na podporu nadaných a talentů na základních a středních školách.
- MŠMT se snaží pečovat i o konkrétní podporu učitelů podílejících se na soutěžích (subvence v platech).
- Talent centrum NIDV je příspěvkovou organizací MŠMT na podporu talentů v krajích.
- Koncepce MŠMT cílí nejen na přírodní vědy, ale též na umělecké školy. ZUŠ máme na špičkové úrovni.
- Péče o talenty obsažená ve školském zákoně umožňuje prostupnost stupňů u velmi talentovaných jedinců.
- Je třeba zlepšit podporu počátečního vzdělávání na SŠ.
- Rád by diskutoval o tom, jak dále postupovat v rámci i nad rámec schválených strategií.

Ing. Marta Nováková

- Podporuje myšlenku vytváření českých elit.
- Není si jista, zda vzdělávací systém odpovídá potřebám podnikatelů.
- Podnikatelé stále musí dovzdělávat absolventy nikoliv pouze v odborných věcech, ale též v teoretických (např. jazyky).
- Jsme velmi liberální, co necháme lidi studovat. Školy nebrání nikomu, aby šel studovat. Ale systém nezajišťuje, co je potřeba, ale nechává příliš volnost ve výběru studia. Přitom tyto absolventi nenajdou uplatnění ve svém oboru. Takto kvalifikovaný člověk může pobírat dávky do doby, než se rekválifikuje.
- Stěžejní je úloha rodiče, která není ideálním způsobem vykonávána.
- Je třeba ihned ovlivňovat kvalitu základního, středního i vysokého školství.
- Podnikatelé chtějí smysluplný duální systém, který ovšem neumožňuje legislativa. Kolik institutů na toto téma existuje a nic se nenapravilo.
- Země prosperuje proto, že jsou tu podnikatelé, kteří umí získat zakázky a zaměstnat lidi.
- Informuje, co dělá HK ČR pro vyhledávání talentů (soutěž Talenty pro firmy, Nejlepší absolvent pro školy s praktickou zkouškou).
- HK ČR prosazuje smysluplný duální systém vzdělávání.
- Jejím cílem je Národní soustavu kvalifikací revitalizovat.

Barbara Svojanovská, SIC

- úkolem je podporovat talenty, propojování podnikatelského sektoru s vědou

- MŠMT prý má peníze na to, aby zaplatilo kantory. To ovšem není ten hlavní problém. 2/3 kantorů nechtějí spolupracovat na inovacích. Je třeba změnit způsob myšlení a odpovědnosti na vzdělávání.
- SŠ na Smíchově přenáší odpovědnost na studenty, kteří studují v zahraničí, ale vrací se do ČR a podílí se na rozvoji českého prostředí.
- Kolik škol vyučuje kyberbezpečnost? Velmi málo.

doc. Antonín Malach

- Přátelství je úžasná věc. Funkce výchovy je nejdůležitější částí přípravy talentů k jejich užití v podmínkách konkurenceschopnosti.

Ing. Jaroslav Chaloupka

- Využívá krátké přestávky k informaci o podmínkách účasti v Grémium NF Talent. Vyzval účastníky k přihlášení se do Grémia NF Talent. Přihlášení se uskutečnilo formou krátkého rozhovoru a předáním vizitky. Seznam členů grémia bude doplněn o nově přihlášené.

TEMATICKÁ ČÁST A

doc. Karel Havlíček

- V ČR je 991.000 živnostníků a 471.000 firem. Minimálně 2 miliony lidí jsou v podnikatelském sektoru.
- Většina firem v ČR je rodinného charakteru. Nyní se předává vedení rodinných firem z první generace na druhou.
- Rodinné firmy primárně investují vlastní peníze, až pak čerpají úvěry, tím pádem v době krize jsou v lepší kondici. Chtějí upřímně rozvíjet své firmy. Druhá generace se ne vždy hrne do vedení rodinných firem. Dnešní generace má výrazně lepší podmínky než na začátku 90. let. Je snaha ukotvit v zákonu pojem „rodinné podnikání“.
- OSVČ stárnou. Máme více starších živnostníků než mladých do 36 let.
- Podpora a motivace Silver business 55+.
- Nemáme lidi do firem a nebudou nikdy. Cestou k řešení může být praktická výuka na základních školách.
- RVVI: 1. sdílený pilíř, 2. investiční pilíř, 3. inovační pilíř, 4. exportní pilíř
- Je třeba začít u inovací, pak investiční podpory a pak exportní.
- Do připravovaného nového evropského rámcového programu Horizont Europe přiteče o 30% více peněz, což znamená 100 mld. Euro, pro ČR to znamená 2-3 miliardy Euro. Bude více peněz na výzkum, než je teď. Z ostatních operačních programů bude podobné množství financí. RVVI bude navýšovat státní účast v dotacích.
- Poroste podíl nepřímé podpory, součástí čehož je politika daňových odpočtů na VaV. Jsou to velmi motivační nástroje.

Irena Hošková

- Má na starosti systém nadání v ČR.
- Je třeba udělat ke všem opatřením časovou křivku.
- V českém školství je 40% kantorů nad 55 let. Pokud máme nedostatek talentovaných lidí, tak ještě hůře budeme shánět dobré kantory.
- Problém je někoho „nálepkovat“, že je talent. Ve všech hledejme maximum pro rozvoj.

Pavel Sobotka, jednatel firmy Aerospace

- Označení „učeň“ je chápáno jako sprosté slovo.
- Pojem práce ztrácí hodnotu. Jsme průmyslová země. Nyní musíme budovat.

- V minulosti byla praxe na základních školách, tak jí opět zavedme. Umíme to. Musíme získat nové trhy ještě více než podporu výzkumu pro nadnárodní firmy. Spousta soukromých škol neučí nic.

prof. Eva Syková

- Včera měla jednání s eurokomisařem pro vědu. Založí se IRC granty pro inovační výzkum. Byl vyzdvihován výzkumný systém v Izraeli.
- Nejsou pracovní síly (nedostatek vědců, řemeslníků, uklízeček, podnikatelů). Jedním z řešení jsou příliš dlouho pobývající ženy na mateřské. Pokud má žena 2 děti, tak je na více než 6 let vyřazena pracovního procesu.
- Velmi se osvědčili pracovníci z Ukrajiny.
- Základem jsou kroky vlády ke zvýšení porodnosti.

PhDr. Miroslava Kopicová

- V nových firmách dle Průmyslu 4.0 nebo v Německu Práci 4.0. bude potřeba méně ale, zato výrazně kvalifikovanějších lidí.
- Moderní formy práce, má rezistentní postoj k těmto novinkám.
- Budou se stírat hranice mezi prací a volným časem.
- Investice nového typu jdou pomalu. Znalostní služby ovšem rostou rychle.
- Automatizací klesne počet pracovních míst. 1,5 milionu obyvatel bude mít jinou kvalifikaci, než bude potřeba. Nepokrývají se strategické potřeby odvětví.
- Zdravotnictví a sociální služby jsou personálně poddimenzované.
- Díky nesprávným změnám jsme se z krize dostávali výrazně déle.
- Jestli chceme jít dál, tak musíme zvýšit svůj potenciál a to na základě nových technických inovací. Musíme se s tím umět vyrovnat.
- „3I“ inovace, instituce, infrastruktura
- Žádná jiná země nezainvestovala tolik do nových výzkumných organizací jako ČR. Ale nejsou lidi.
- Lidé budou v budoucnu dělat řídicí, tvořivou, mezioborovou a řemeslnou práci.
- Robot se nerozhodne mezi dvěma dobrými řešeními.
- Specifické odborné dovednosti budou rychle zastarávat.
- Znalosti IT a digitální gramotnost. 30% lidí v populaci nepracuje s počítačem.
- Nároky na ICT a digitální znalosti obyvatelstva porostou.
- Bude větší zodpovědnost jedince, protože rutinní práci již nebudou dělat lidé.
- Mladá generace vyrostla v blahobytu, čeká ji ovšem velmi těžká doba. Rodí později a rodiče mají starší, tudíž se musí starat o více lidí.
- Budou se rozevírat sociální nůžky. Bude slábnout střední třída, která je nositelkou hodnot.
- Politiky musí dělat státní správa podporovaná nejlepšími mozky země.
- V Lichtenštejnsku a Finsku na základních školách nemají úkoly domů, ale čas na hraní (socializace a sounáležitost).
- Je zděšena ze schválené novely vysokoškolského zákona. Velké riziko v samo akreditaci univerzit.
- Firmy vybírají mozky již na bakalářích.
- Vychovávat děti způsobem, aby museli přemýšlet a objevovat. Z toho vzniká elita národa.
- Zlepšit systém dalšího vzdělávání.

doc. Pavel Švejda

- 14 akreditovaných parků a 33 dalších VTP v ČR. Je třeba to nerušit a podpořit to.
- Nelíbí se mu, že VTP do budoucna musí být výzkumnou organizací, aby dosáhly na dotační podporu.
- Navrhuje vázanou živnost „inovační inženýrství“.

Ing. Jiří Jirásek

- Je třeba talenty zejména pro soukromou sféru.
- V každé EU zemi fungují národní rozvojové banky. V ČR zastává NRB právě ČMZRB.
- Představil kompletní služby ČMZRB hlavně jako národní rozvojovou banku.
- V ČR se bohužel neodpouští neúspěch, což je špatně.

Hana Nelander Kaloudová

- Peníze by měly být ze značné části ze soukromého sektoru.

prof. Eva Syková

- Navrhuje založit malou grantovou agenturu na podporu start-upů a začínajících podnikatelů.

Ukončení jednání:

Ing. Ivo Bárek poděkoval všem účastníkům za vystoupení a účast a Dr. Kopicové za vedení konference. Zdůraznil, že činnost Grémia Nadačního fondu má i nadále jeho podporu a vyzdvihl význam podpory talentů na úrovni státní politiky.

Ing. Bárek vyzval Ing. Chaloupku, aby účastníky konference seznámil s obsahem závěrů konference.

ZÁVĚRY pro uplatnění výsledků konference:

- Grémium NF by mělo ve své práci pokračovat, zpracovat závěry z konference a systémově s nimi pracovat.
- Každý z účastníků obdrží závěry z konference emailem.
- Je třeba se zaměřit na 3 oblasti:
 - o aplikace poznání
 - o získání znalostí a dovedností
 - o naděje, že se změní princip řízení tohoto státu s využitím nových metod a uplatněním činnosti Národní rozvojové banky.
- Přijaté strategie rezortů nemají vazbu na konkrétní pracovníky ve státní správě, kteří by ji měli naplňovat svou činností. Strategie jsou příliš široké, měly by být stručné a jasné.
- Zlepšit tvorbu finančních zdrojů na plnění cílů podporu talentů.
- Vytvořit cestovní mapu nezbytných kroků k plnění cílů a podpořit rozvoj a priority ve využití talentů v České republice. Koordinovat součinnost všech aktérů na cestě ke konkurenceschopnosti.
- Podpora talentů a jejich účast na cílech konkurenceschopnosti musí být jednou z priorit vlády.

Ing. Jaroslav Chaloupka připomenul, že touto konferencí přechází práce Grémia z formy pracovních porad na cílenou podporu projektů na řešení cílů státu v konkurenceschopnosti. V práci Správní rady a Grémia Nadačního fondu, Využij svůj talent začíná etapa realizace závěrů z konference v úzké spolupráci členů Grémia.

Je to úkol pro grémium v další součinnosti s účastníky konference a s členy její přípravy.

Na konci jednání se přihlásili k další spolupráci účastníci. Seznam Grémia byl o ně doplněn. Souhlas s účastí v Grémium je třeba, aby si noví členové zajistili od vedení svých organizací, pokud to jejich pracovní pozice vyžaduje.

Správní rada fondu přijímá úkol a zodpovědnost za plnění závěrů konference.

Zapsal: Ing. Vít Čermák
člen přípravného výboru konference

Schválil: Ing. Jaroslav Chaloupka
předseda Správní rady